

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus tertii scena prima

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

615 Τῆς τε γυναικός, ἢ λυσάμεν
 Λιπαρὸς χορῶν ἐκ βαλανείων,
 Τῶν χειροτεχνῶν,
 Καὶ τ' πενίας καταπαρδεῖν.

ACTUS SECUNDI

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΧΡΕΜΤΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

620 Ἄτι μὲν ἡμῖν ἢ πίπει πῖσι οἴχεθ'.
 Ἐγὼ δέ, ἢ σύ γ', ὡς τάχιστα τ' θεῶν
 Ἐγκατακλιθῶντ' ἀγωνίῳ εἰς Ἀσκληπιῶ.
 ΒΛ. Καὶ μὴ ἀφαιρέσωμιό γε, μὴ πάλιν τίς αὖ
 Ἐλθὼν ἀφικαλύσει π' τ' ἀρῆγε ποιῆν.
 ΧΡ. Ὡ παῖ Καρίων, τὰ γράματ' ἐκφέρειν ἐχρήν.
 625 Αὐτόν τ' ἀγειν τ' Πλῦτον, ὡς νομίζεθ',
 Καὶ τὰλλ', ὅσ' ἐστὶν εἶδον ἠυτρεπισμῶνα.

ACTUS TERTII

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ὡ πλείστα Θεσείοις μεμυσημένοι,
 Γέροντες ἄνδρες, ἐπ' ὀλιγίτοις ἀλφίτοις,
 Ὡς β' τυχεῖθ', ὡς μακαρίως πεπεράγατε,
 630 Ἄλλοι θ', ὅσοις μέτεσι ἔζητε ἔπεπε.
 ΧΟΡ. Τί δ' ἐστὶν, ὦ βέλπτε τ' σαυτῶ φίλων;
 Φαίνη γδ' ἠκεῖν ἀγγελῶ ζήτε πινῶ.
 ΚΑΡ. Ὁ δεσπότης πέφραγεν β' τυχεῖσάα,

Μᾶλλον

vf. 623. Τῶν περὶ γυν. In Ecclef. vf. 782. ἔα με τ'
 περὶ γυν. Vid. Lystr. vf. 20.
 vf. 627. Θεσείοις] Antehac quoties Thefei festo con-
 vivaremini, propter egestatem parvis cibis utebamin;

nunc autem vobis non deerunt cibi; quia jam Plutus vi-
 det, qui ditabit omnes bonos, quos antehac non po-
 terat invenire.

vf. 628. Ἐπ' ὀλιγίτοις ἀλφίτοις] Synesius Epistola 146.
 ἀρι-

615 Et uxore: & lotus
Atque nitidus procedens e balneo,
Opificibus
Et Paupertati oppedere.

S C E N A S E X T A.

Senarii Iambici.

CHREMYLUS, BLEPSIDEMUS.

620 CHR. Haec quidem abiit, perdita.
Nos autem, quam citissime Deum istum
Ducamus in Aesculapii templum, ut illic decumbat.
BL. Et nequaquam cessemus, ne rursus aliquis
Accedens impedimento sit, quo minus faciamus quod ad rem pertineat.
CHR. Heus Cario ferve, stragula oportet efferre,
625 Ipsumque Deum ducere, ut moris est,
Caeteraque simul quae intus parata sunt.

S C E N A P R I M A.

CARIO, CHORUS.

CAR. O qui saepe Thefei festis diebus tenuiter epulati estis,
Senes, pane modico admodum,
Quam nunc estis fortunati, quam beata est fors vestra!
630 Caeterique omnes, qui probis estis moribus.
CHOR. Quid est, optime tuorum sodalium?
Videris enim adveniens nunciare aliquid boni.
CAR. Herus meus factus est fortunatissimus,

Vel

ἀριστῶμεν δὲ ἐν ἀλλήλοις, ἰδίῳ μὲν ἑμοῦ αἰνῶν, ἰδίῳ δὲ ἑμοῦ αἰνῶν. ἢ ἀλλήλοις αὐτὴν ἐν αὐτῶν παύσις. Com. in Acham. v. 835. πάλιν ἐν ἀλλήλοις μὲν ἀλλήλων. ubi Scholia: ἰσθίον μετα ἢ ἀλλῶν. Sic apud Euripidem in Iphigenia Aulidis v. 541. ὡς ἐν ἰσθίῳ δακρυῶσι πρὸς ὅσον κακῆς. Ut cum paucissimis lacrymis sui miser.

- Μᾶλλον δ' ὁ Πλάτῳ αὐτός· ἀντὶ γὰρ τυφλῶ,
 635 Ἐξοματώ, καὶ λελάμωρυ κόρας,
 Ἀσκληπιῶ παιῶν ὄμιλιν τυχῶν.
 ΧΟΡ. Λέγεις μοι χαρᾶν· λέγεις μοι βοᾶν.
 ΚΑΡ. Πάρετι χαίρειν, ἡὲν τε βέλησ' ἡὲν τε μή.
 ΧΟΡ. Ἀναβοᾶσσομαι τ' εὐπαιδα, καὶ
 640 Μέγα βροτοῖσι Φάνῳ, Ἀσκληπιῶν.

ACTUS TERTII

ΓΥΝΗ, ΚΑΡΙΩΝ.

- Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἄρα γ' ἀγγελεῖ
 Χρησὶν πι; τῆτο γὰρ ποθῆσ' ἐγὼ πάλαμ,
 Ἐνδον καθήμεναι περιδύσσα τυτονί.
 ΚΑΡ. Ταχέως, ταχέως Φέρ' οἶνον, ὦ δέσποινα, ἵνα
 645 Καυτὴ πίης· Φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα.
 Ὡς ἀγαθὰ συλλήδωδ' ἀπαντᾶ σοι Φέρω.
 ΓΥΝ. Καὶ πῶς εἶν; ΚΑΡ. Ἐν τοῖς λεηρομένοις εἶσθ' τάχα.
 ΓΥΝ. Πέρανε τόνω, ὅ, πι λέγεις, ἀνύσας ποτέ.
 ΚΑΡ. Ἄκχε τόνω, ὡς ἐγὼ τὰ ἀράματα
 650 Ἐκ τ' ποδῶν εἰς τ' κεφαλῆν σοι πάντ' ἐρῶ.
 ΓΥΝ. Μὴ δῆτ' ἐμοί γ' ἐς τ' κεφαλῆν. ΚΑΡ. Μὴ ταῖαθὰ,
 Ἄνω γαλήνη; ΓΥΝ. Μὴ μὲν ἐν τὰ ἀράματα.
 ΚΑΡ. Ὡς γὰρ τάχιστα ἀφικίμεθα πρὸς τ' θεῶν,
 Ἄροντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,

Νυῦ

vf. 635. Ἐξοματώ] Haec vox habet duas contrarias significationes; in Oedipo Euripidis significat oculos elidere: ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πίδα, ἐξοματώμεν καὶ διόλλομεν κίρας. Nos autem Polybi filium huius deprimentes excoecamus: & ei pupillas perdimus. hunc locum depromi ex Scholiaste Euripidis ad Phoenissas vf. 61. Contra apud Aeschylum significat illustrare, clarum reddere aliquid; in Prometheo vf. 498. καὶ φλογωπὰ σήματα ἐξοματώσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπέλαμα. & signa flammæ clariora feci, prius caligine obdudata. Ubi Scholia: τὰς διὰ πυρὸς μαντείας τυφλὰς ἔσας πρὶν, καὶ εὐφαινομένας, διὰ τὸ μὴ γινώσκουσθαι, βλέψαι ἅπαντα, καὶ εἰς τὸ ἐμμανὲς ἔλαγον καὶ παρὶν ὑπέδειξα. In eadem significatione utitur & verbo simplici in Supplicibus vf. 476. ζυγῆκας· ἀματώσα γὰρ σαπίστρον. Intellexisti; clariorem enim rem feci.

vf. 636. Παιῶν] Pro medico accipitur Παιῶν. Aeschylus in Agamemnone vf. 99. Παιῶν τε γὰρ τ' δὲ μερίμνη· sique medicus huius sollicitudinis.

Ibid. Εὐμενὲς τυχῶν] Euripides in Danaë vf. 9. τίνῳ θεῶν ἔχουσαν τε περυσίνους τυχῶν; quem deorum mortaliumve sibi propitium nactus?

vf. 639. Ἀναβοᾶσσομαι] Dorice, ut in Nubibus vf. 1155. βοᾶσσομαι ἄρα τῶν ὑπέροτων βοᾶν. Scholiastes ad hunc Pluti locum dicit hoc esse characterem Tragicum, & affert simile exemplum ex Euripidis Oreste; vf. 976. ἀναβοᾶσσομαι πατρὶ Ταντάλω· qui locus hodie ibi aliter legitur, hoc modo: ἴν' ἐν θεῶν οἴκῳ ἀναβοᾶσσο γέροντι πατρὶ Ταντάλω· Ut flebilem clamorem tollam seni patri Tantalō.

Ibid. Εὐπαιδα] Utrumque significat, & bonum filium, & bono patre progenitum.

Vel potius ipse Plutus. nam ex caeco

635 Factus est oculatissimus, habetque jam nitentes pupillas,
Aesculapio usus medico propitio.

CHOR. Nuncias mihi voluptatem, nuncias mihi *futuras* exclamationes.

CAR. Licet jam laetari, velitis nolitis.

CHOR. Alta voce laudabo optimi Patris filium, &

640 Ingens illud mortalibus jubar, Aesculapium.

SCENA SECUNDA.

MULIER, CARIO.

MUL. Quisnam iste clamor est? Num nunciabit
Aliquid boni? hoc enim cupiens ego dudum
Intus defideo, hunc expectans.

CAR. Cito, cito, affer vinum, Hera,

645 Et bibas ipsa; libenter enim admodum hoc facis.

Nam omnia bona uno quasi fasce comprehensa tibi fero.

MUL. Ubi ergo sunt? CAR. Ex illis quae dicam cognosces mox.

MUL. Age igitur expedi, quicquid dicis, tandem.

CAR. Ausculta igitur, nam ego rem

650 Omnem a calce usque in caput tibi narrabo.

MUL. Ne quaeso in caput mihi. CAR. Annon bona ea,

Quae modo evenerunt? MUL. Non res ipsas inquam.

CAR. Etenim simulatque pervenimus ad Deum,

Virum ducentes, tunc quidem miserrimum,

At

vf. 640. *Μίγα βροτῶσι*] Ex Electra Euripidis, ut inquit Scholiastes.

vf. 641. *Ἄρα γ' ἀγλαῖα*] Expressit locum Euripidis in Medea, ubi similiter Medaeae sollicitae de eventu venit aliquis nunciatus, vf. 1118. & seqq. *φίλα, πάλαι τοι προσμένεσα τὴν τύχην, κατὰ κῆ τὰ κείθεν οἱ προσέσταται καὶ τοὶ δίδουκα τὴνδ' ἢ ἰδούσῃ σείχοντ' οὐαδάν, πνεῦμα τ' ἠρεσιμῶν δειννοσι δ' ὡς τι καὶνὸν ἀγχαλεῖ.* Amicae, dudum equidem praesolans eventum fortunae exspecto ab illa parte, quo res fit casura; sed video istum, qui est unus ex Jasonis ministris venientem, spiritusque (ejus est) concitatus: significat autem se aliquid novi mali nunciaturum.

vf. 645. *Πίσε*] Saepae notat bibacitatem mulierum, maxime in Theimoph. vf. 742. *ὦ θεζόμεναι γυναικίς, ἢ ποτίζαται, καὶ πάντες ὑμῖς μηχανώμεναι πίνε, ὦ*

μίγα κατῆλοις ἀγαθὸν, ἡμῖν δ' αὖ κακόν.

vf. 650. *Ἐκ τ' ἐπέδον*] Totam rem ab imo ad summum metaphora ab homine; Plautus in Epidico: *Contempla Epidice ab unguiculo ad capillum summum.* Alias invertio modo: a capite ad calcem dicitur. Horatius: *Candidus & talos a vertice pulcher ad imos.* Notum est illud Plauti: *Nec caput, nec pes sermonum apparet.* Ceterum *eis τὴν κεφαλὴν σοι* est mali ominis etiam. Vid. not. seq.

vf. 651. *Μὰ δῖτα*] In sequiorem partem acceperat τὸ, *εἰς τὴν κεφαλὴν σοι.* nempe ut supra occurrit vf. 526. ubi vide notata.

vf. 653. *Ἀρτιμίδια*] Euripides in Iphigenia Aulidis vf. 1515. *ἰστί γὰρ ἐκόμεθα τ' ἄλλος κότες Ἀρτιμίδῃ δα-σῆ* — *μοx: σὺν τῇ αὐτῇ ἀγοντῆς.* Postquam enim conimus ad Lucum Dianae Jovis Filiae — tuam filiam ducentes.